

Mesto PEZINOK

Radničné námestie 7, 902 14 Pezinok

Smernica o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti

Názov a sídlo organizácie	Mesto Pezinok
Poradové číslo vnútorného predpisu	5/2023
Vypracovala:	Ing. Jarmila Volnerová
Schválil:	JUDr. Roman Mács
Dátum vyhotovenia vnútorného predpisu	20.12.2023
Účinnosť vnútorného predpisu od	1.1.2024
Prílohy	2

Táto smernica sa vydáva v súlade s § 10 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)

Článok 1 Úvodné ustanovenia

1. Smernica upravuje najmä postup pri podávaní, prijímaní oznámení o protispoločenskej činnosti, podrobnosti o právach a povinnostiach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení, ochrane oznamovateľov, zachovávaní mlčanlivosti pri vybavení oznámení, vedení evidencie oznámení, oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia, spracúvaní osobných údajov uvedených v oznámení, prijímaní opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri preverovaní oznámení a o komunikácii s oznamovateľom vo veci týchto opatrení a prijímaní opatrení proti bráneniu v oznamovaní protispoločenskej činnosti.
2. Úlohou tejto smernice je zabezpečiť bezpečné a efektívne oznamovanie a preverovanie oznámení týkajúcich sa protispoločenskej činnosti, s ktorou sa oznamovatelia mohli stretnúť v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom alebo iným obdobným vzťahom pri výkone svojej práce.
3. Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov ako aj fyzické osoby vykonávajúce prácu mimo pracovného pomeru, blízke osoby a osoby v predzmluvných vzťahoch, bývalých zamestnancov a členov komisií, rovnako osoby pri verejnom obstarávaní a výberových konaniach.

Článok 2 Základné pojmy

1. **Orgánom verejnej moci je:** Mesto Pezinok, Radničné námestie 7, 902 14 Pezinok
2. **Oznámením** sa rozumie uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom alebo iným obdobným vzťahom a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti.
3. **Kvalifikovaným oznámením** sa rozumie oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatel'a.
4. **Závažnou protispoločenskou činnosťou je:**

a) trestné činy podľa § 168, § 170, § 170b, § 177, § 212, § 213, § 217, § 221, § 226, § 233a, § 237 až § 240, § 243, § 243a, § 247, § 247d, § 251a, § 252 až § 254, § 261 až § 263, § 266 až § 268, § 271, § 278a, § 283, § 299a, § 302, § 305, § 326 až § 327a, § 328 až § 336b, § 336d, § 348, § 352a alebo § 374 Trestného zákona,

b) trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou dva roky,

c) správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom

d) správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 Eur.

5. Inou protispoločenskou činnosťou je kolízia záujmov, neetické konanie, uprednostňovanie osobného záujmu, zneužívanie informácie nadobudnutej v súvislosti a pri vykonávaní zamestnania vo vlastný prospech alebo v prospech blízkych osôb alebo iných fyzických osôb alebo právnických osôb, používanie symbolov spojených s výkonom práce na osobný prospech, požadovanie alebo prijímanie darov alebo iných výhod, navádzanie iných na poskytovanie darov alebo iných výhod v súvislosti so zamestnaním (to neplatí, ak ide o dary alebo iné výhody poskytované obvykle pri výkone práce alebo na základe osobitných predpisov alebo zamestnávateľom) a pod.

6. **Oznamovateľom** je fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia alebo zamestnávateľovi; za oznamovateľa sa považuje aj fyzická osoba, ktorá v dobrej viere:

- urobí oznámenie a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah sa skončil, ak sa dozvedela informácie o protispoločenskej činnosti počas trvania tohto pracovnoprávneho vzťahu alebo iného obdobného vzťahu,
- urobí oznámenie a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah ešte nevznikol, ak sa dozvedela informácie o protispoločenskej činnosti počas výberového konania alebo v rámci predzmluvných vzťahov,
- urobila oznámenie anonymne a jej totožnosť bola odhalená,
- zverejnila informácie o protispoločenskej činnosti, ktoré sa dozvedela počas výberového konania alebo v rámci predzmluvných vzťahov a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah ešte nevznikol alebo počas trvania pracovnoprávneho vzťahu alebo iného obdobného vzťahu alebo po skončení pracovnoprávneho alebo iného obdobného vzťahu z dôvodu, že:
 - a) urobila oznámenie prostredníctvom vnútorného systému preverovania oznámení a nebola oboznámená s výsledkom preverenia podľa § 10 ods. 8, alebo neboli prijaté vhodné opatrenia podľa § 10 ods. 8 a následne urobila takéto oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia a nebola v primeranej lehote oboznámená so stavom preverovania alebo s výsledkom preverenia,
 - b) urobila oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia a nebola v primeranej lehote oboznámená so stavom preverovania alebo s výsledkom preverenia,
 - c) je dôvodná obava, že protispoločenská činnosť môže predstavovať bezprostredné alebo zjavné ohrozenie verejného záujmu, alebo
 - d) je dôvodná obava, že v prípade urobenia oznámenia orgánu príslušnému na prijatie oznámenia by jej hrozil postih alebo vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu hrozí, že orgány na prijatie oznámenia nezabezpečia nestranné a nezávislé preverenie skutočností uvedených v oznámení.

7. **Dotknutou osobou** je fyzická osoba alebo právnická osoba, proti ktorej oznámenie smeruje.

Článok 3

Zodpovedná osoba

Na základe §10 ods.1 zákona v Meste Pezinok plní úlohy zodpovednej osoby hlavný kontrolór mesta Pezinok.

Článok 4

Podávanie oznámení

1. Nikomu nesmie byť bránené v oznamovaní protispoločenskej činnosti; bránením podaniu oznámenia sa rozumie napríklad odmietnutie prijatia oznámenia alebo akékoľvek konanie, ktorého cieľom je zmať, sťažiť alebo spomaliť podanie oznámenia.
2. Oznámenie možno podať osobne - ústne do záznamu zodpovednej osobe alebo písomne prostredníctvom:
 - a) e-mailovej adresy kontrolor@msupezinok.sk, ktorá je dostupná 24 hodín denne,
 - b) poštou na adresu mestského úradu s označením na obálke „Neotvárať - do rúk hlavného kontrolóra“,
 - c) ústne podanie: oznamovateľ môže požiadať o osobné stretnutie, pričom zodpovedná osoba je povinná uskutočniť stretnutie bezodkladne, najneskôr však do 7 kalendárnych dní odo dňa požiadania. Zodpovedná osoba pri ústnom podaní vyhotoví zápisnicu, pričom ponúkne oznamovateľovi možnosť skontrolovať jej obsah, prípadne ho opraviť, a potvrdiť ju svojím podpisom.
3. Oznámenie prijaté hlavným kontrolórom osobne alebo elektronickou formou, hlavný kontrolór zaeviduje prostredníctvom podateľne Mestského úradu v informačnom systéme ISS.
4. Oznámenie prijaté inou osobou ako hlavným kontrolórom mesta je táto osoba povinná bezodkladne ho postúpiť na vybavenie hlavnému kontrolórovi mesta Pezinok.
5. Oznámenie musí byť čitateľné, zrozumiteľné a musí byť z neho zrejmé, na akú protispoločenskú činnosť poukazuje.
6. Aby bolo možné dôkladne preveriť oznámenie, oznamovatelia by mali, pokiaľ je to možné, poskytnúť vo svojich oznámeniach nasledovné informácie:
 - a) detailný popis skutku so všetkými známymi podstatnými skutočnosťami (čo sa stalo, kde, kedy, aké správanie viedlo k podozreniu, kto je podozrivý atď.),
 - b) informáciu, ako oznamovateľ informácie, ktoré sú predmetom oznámenia, získal,
 - c) či existujú svedkovia, resp. iné zainteresované osoby (uviesť a identifikovať),
 - d) či má oznamovateľ k dispozícii konkrétne podklady alebo dôkazy (doložiť),
 - e) či oznamovateľ o tejto záležitosti už s niekým hovoril a ak áno, s kým,
 - f) totožnosť a kontaktné údaje oznamovateľa; ak sa oznamovateľ rozhodne podať oznámenie anonymne, svoju totožnosť neuvádza.
7. Podanie oznámenia nezavahuje oznamovateľa povinnosti oznámenia alebo prekazenia trestného činu podľa Trestného zákona.

Článok 5

Prijímanie a evidencia oznámení

1. Zodpovedná osoba je povinná prijať a preveriť každé oznámenie; potvrdí prijatie oznámenia do 7 dní od jeho prijatia. Zodpovedná osoba je povinná sprístupniť informácie o postupoch urobenia oznámenia orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, o možnostiach ochrany podľa § 3, § 5 a 12

zákona č. 54/2019 Z.z. a o vnútornom systéme preverovania oznámení v stručnej, zrozumiteľnej, jasne formulovanej a ľahko dostupnej forme; je tiež povinná uľahčovať podávanie oznámení.

2. Pri preverovaní oznámenia zodpovedná osoba vychádza z jeho obsahu, bez ohľadu na jeho označenie. Za preverenie oznámenia sa považuje aj postúpenie veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov.
3. Ak z obsahu podania vyplýva, že nejde o oznámenie podľa zákona, ale na vybavenie podania je príslušný iný orgán, zodpovedná osoba podanie bezodkladne postúpi tomuto orgánu. O postúpení podania zodpovedná osoba informuje podávateľa podania, pokiaľ nejde o anonymné podanie.
4. Evidencia sa vedie v písomnej podobe a je dostupná výlučne zodpovednej osobe.
5. Oznámenie sa eviduje po dobu troch rokov v rozsahu:
 - a) poradové číslo oznámenia podľa poradia jeho doručenia a roku doručenia
 - b) dátum doručenia oznámenia
 - c) ak oznámenie nebolo anonymné, titul, meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa
 - d) predmet oznámenia
 - e) výsledok preverenia oznámenia
 - f) dátum skončenia preverenia oznámenia.

Článok 6

Preverovanie oznámení

1. Zodpovedná osoba posúdi na základe obsahu a ďalších znakov podaného oznámenia, či ide o oznámenie o protispoločenskej činnosti, oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti alebo iné podanie a rozhodne o ďalšom postupe. Ak z obsahu podania vyplýva, že oznámením je iba časť podania, preverí sa len príslušná časť podania. Ostatné časti podania, zodpovedná osoba bezodkladne postúpi orgánu príslušnému na vybavenie a budú vybavené podľa príslušnej právnej úpravy (napr. sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach). O postúpení podania zodpovedná osoba informuje podávateľa podania, pokiaľ nejde o anonymné podanie.
2. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie. Ak je to nevyhnutné, môže si prizvať k prevereniu aj ďalšieho zamestnanca či externého poradcu. Prizvaný zamestnanec alebo externý poradca je viazaný povinnosťou mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa a dotknutej osoby ako aj o obsahu oznámenia.
3. Oznámenie nesmie preverovať osoba:
 - a) proti ktorej oznámenie smeruje, ani osoba v jej riadiacej pôsobnosti,
 - b) ktorá sa zúčastnila na činnosti, ktorá je predmetom oznámenia,
 - c) o ktorej nepredpojatosti možno mať dôvodné pochybnosti vzhľadom na jej vzťah k oznamovateľovi alebo k predmetu oznámenia.
4. Ak oznámenie nemôže preveriť zodpovedná osoba z dôvodov uvedených v predchádzajúcom odseku, o príslušnosti na jeho preverenie a následné vybavenie rozhoduje primátor.
5. Hlavný kontrolór je oprávnený v potrebnom rozsahu písomne žiadať oznamovateľa oznámenia, ako aj zamestnancov a štatutárny orgán, o poskytnutie súčinnosti pri preverení oznámenia. Zamestnanci a štatutárny orgán sú povinní poskytnúť doklady, iné písomnosti, vyjadrenia, informácie, údaje potrebné na preverenie oznámenia ako aj ďalšiu nevyhnutnú súčinnosť pri vybavovaní oznámenia.
6. Osoba preverujúca oznámenie je oprávnená:
 1. vstupovať do objektov, zariadení a na pozemky vlastnených alebo využívaných zamestnávateľom,

2. vyžadovať predloženie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrenia a ostatné informácie potrebné na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti,
 3. vyhotovovať kópie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a ostatných informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti a nakladať s nimi,
 4. vyžadovať od dotknutej osoby a zamestnávateľa súčinnosť potrebnú na preverenie oznámenia.
7. O preverení oznámenia sa vyhotoví zápisnica. Ak sa oznámenie preverovaním preukázalo ako opodstatnené, zodpovedná osoba v zápisnici navrhne opatrenia na nápravu, organizačný útvar, ktorý ich má vykonať a termíny, dokiaľ tak má spraviť. Po uplynutí navrhovanej lehoty zodpovedná osoba požiada o vypracovanie správy o prijatých opatreniach príslušný organizačný útvar. Zodpovedná osoba informuje o výsledku preverenia oznámenia primátora mesta.
8. Zodpovedná osoba je povinná oznámiť oznamovateľovi výsledok preverenia oznámenia a opatrenia, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia do 90 dní od potvrdenia prijatia oznámenia alebo ak sa prijatie oznámenia nepotvrdilo, do 90 dní od uplynutia 7 dní od prijatia oznámenia. Ak výsledkom preverenia oznámenia je postúpenie veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov, zodpovedná osoba je povinná o tejto skutočnosti vopred informovať oznamovateľa; to neplatí, ak by informovaním oznamovateľa mohlo byť zmarené prešetrenie oznámenia.

Článok 7

Odvetné opatrenie a ochrana zamestnanca

1. Odvetné opatrenia voči oznamovateľom sú zakázané. Nikto nemôže byť vystavený diskriminácii, disciplinárnemu konaniu, strate zamestnania či inému postihu za oznámenie protispoločenskej činnosti podané v dobrej viere alebo za odmietnutie podieľať sa na protispoločenskej činnosti. To neplatí, ak sa tento oznamovateľ podieľal na oznamovanej protispoločenskej činnosti a porušení súvisiacich pravidiel a predpisov. Oznamovateľ sa tejto ochrany nemôže vzdať.
2. Za odvetnú činnosť sa nepovažuje pracovný úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu alebo zmenou pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia alebo rozhodnutia zamestnávateľa alebo preukázateľne nesúvisí s oznámením zamestnanca o protispoločenskej činnosti.
3. Ak sa zamestnanec domnieva, že skončenie pracovného pomeru alebo zmena pracovného pomeru sa uskutočňuje ako odvetná činnosť, má právo oznámiť podozrenie o odvetnej činnosti zodpovednej osobe ešte pred jej uskutočnením.
4. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie oznamovateľa o tom, že sa proti nemu uplatňuje odvetná činnosť.
5. Na podávanie, prijatie, evidenciu a preverenie oznámenia o odvetnej činnosti sa primerane použijú ustanovenia tejto smernice.

Článok 8

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť

1. Zodpovedná osoba, zamestnávateľ, zamestnanci a spolupracujúce osoby sú povinní pri preverovaní oznámenia zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa, toho, proti komu oznámenie smeruje a o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri prijímaní a preverovaní oznámenia. Zodpovedná osoba vždy kontaktuje oznamovateľa tak, aby nedošlo k prezradeniu jeho identity (e-mailom, osobne alebo telefonicky). Na poskytnutie informácie o totožnosti oznamovateľa je potrebný jeho písomný súhlas.

2. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa a dotknutej osoby trvá aj po ukončení preverovania a to aj vtedy, ak sa podozrenie z protispoločenskej činnosti nepreukázalo ako aj po ukončení pracovného pomeru s oznamovateľom alebo dotknutou osobou.

Článok 9

Prijímanie opatrení proti bráneniu v oznamovaní protispoločenskej činnosti

1. Zodpovedná osoba je povinná podať zamestnávateľovi bezodkladne správu o bránení v oznamovaní protispoločenskej činnosti. Ak sa podozrenia o bránení v oznamovaní protispoločenskej činnosti potvrdia, navrhne zamestnávateľovi nápravné a preventívne opatrenia na zabránenie takému bráneniu na pracovisku.
2. Voči osobe, ktorá bráni v oznamovaní protispoločenskej činnosti alebo vedeniu evidencie oznámení, zamestnávateľ uplatní primerané sankcie.

Článok 10

Spracovanie osobných údajov a ochrana osobných údajov oznamovateľa

1. Na účely vedenia evidencie oznámení je zamestnávateľ oprávnený spracúvať osobné údaje uvedené v oznámení v rozsahu: titul, meno, priezvisko, adresa pobytu podávateľa oznámenia.
2. Zamestnávateľ je povinný spracúvať osobné údaje v súlade s GDPR – Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov a so zákonom č.18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Článok 11

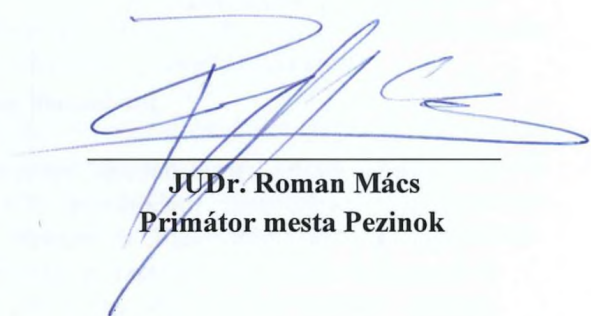
Záverečné ustanovenia

1. Táto Smernica nadobúda účinnosť dňom 1.1.2024.
2. Táto Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov mesta (členenie podľa platnej Organizačnej štruktúry).
3. Smernica je zverejnená na serveri MSU
H:\01_AGENDA MsU\020_PREDNOSTA\EXT\03_SMERNICE

Prílohy:

1. Zápisnica o ústnom oznámení
2. Zápisnica z preverenia oznámenia

V Pezinku, dňa 20.12.2023

JUDr. Roman Mács
Primátor mesta Pezínok